

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده داروسازی

شیوه نامه ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده داروسازی

مقدمه

کارآمدی یک برنامه آموزشی در حال اجرا به شدت تحت تأثیر محتوای برنامه آموزشی و به ویژه اجرای صحیح آن برنامه می باشد. لازمه دستیابی به چنین هدفی توجه به جایگاه و منزلت اعضای محترم هیات علمی و ارتقای آن می باشد. از بین وظایف متعدد اعضای محترم هیات علمی در حیطه های مختلف آموزشی، پژوهشی، اجرایی و خدماتی، آموزش از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و در نتیجه ارزشیابی و ارتقای کیفیت آن از وظایف اصلی دانشکده داروسازی می باشد. ارزشیابی باعث ارتقای نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف عضو هیات علمی می شود و زمینه را برای ارائه بازخورد مناسب به ایشان فراهم می آورد. بر همین اساس با توجه به جایگاه بارز ارزشیابی در نقشه علمی دانشگاه هدف از تدوین این شیوه نامه، ارزشیابی کیفی عملکرد آموزشی اعضای محترم هیات علمی در راستای ارتقای آموزش، تسهیل یادگیری فراگیران و تربیت دانش آموختگان توانمند در زمینه مراقبت های دارویی، تحقیق و توسعه در صنایع دارویی و علوم داروسازی می باشد.

این شیوه نامه در راستای اهداف فوق و مبتنی بر "آیین نامه نظام جامع ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی" در دانشگاه علوم پزشکی تهران تدوین گردیده است.

اهداف ارزشیابی هیات علمی

نتایج حاصل از ارزشیابی هیات علمی با دو هدف سازنده (Formative) و پایانی (Summative) به کار می رود.

ارزشیابی سازنده:

- بازخورد به اعضای هیات علمی، آگاه نمودن ایشان از نقاط قوت و قابل بهبود عملکردشان و در نتیجه ارتقای آموزش
- توانمندسازی اعضای هیات علمی در موارد ضعف عملکرد آموزشی

ارزشیابی پایانی:

- ارتقای مرتبه علمی اعضای هیات علمی
- تبدیل وضعیت استخدامی هیات علمی
- تمدید قراردادهای هیات علمی
- تفویض مسئولیت‌های اجرایی آموزشی به اعضای هیات علمی
- شناسایی و اعطای امتیازات ویژه به اعضای هیات علمی با عملکرد مناسب (پیشنهاد نمودن فرد برای جشنواره‌های آموزشی، سرآمدی در آموزش و ...)
- مبنایی برای تصمیم‌گیری‌های معتبر، عادلانه و مؤثر در خصوص اعضای هیات علمی دارای ضعف عملکرد

حوزه‌های ارزشیابی هیات علمی

توانمندی‌های آموزشی اعضای هیات علمی متنوع بوده و در حوزه‌های زیر قابل دسته‌بندی می‌باشد:

- دانش تخصصی
- مهارت‌های طراحی یا برنامه‌ریزی آموزشی
- مهارت‌های ارائه آموزش (تدریس)
- مهارت‌های ارزیابی فراگیر
- مهارت‌های مدیریت دوره
- ارتقای مهارت‌های آموزشی
- همکاری و هماهنگی با گروه
- تبحر در مهارت‌های بالینی
- رفتار حرفه‌ای و اخلاقی

منابع جمع‌آوری اطلاعات ارزشیابی هیات علمی

برای جمع‌آوری اطلاعات ارزشیابی هیات علمی از منابع زیر استفاده می‌شود:

- نتایج حاصل از نظرخواهی از فراگیران، همکاران گروه آموزشی مربوطه، مدیر گروه آموزشی، معاونین آموزش عمومی و تخصصی، رئیس بخش بیمارستان
- نتایج حاصل از ارزیابی مستندات و مدارک مربوط به فعالیت‌های آموزشی عضو هیات علمی

تبصره: منظور از فراگیران در دانشکده داروسازی، فراگیران مقطع کارشناسی ارشد، دکترای عمومی داروسازی، دوره‌های تخصصی و Ph.D می‌باشد.

روش‌های جمع‌آوری اطلاعات ارزشیابی هیات علمی

روش‌های جمع‌آوری اطلاعات ارزشیابی هیات علمی شامل موارد زیر می‌باشد:

- فرم‌های نظرخواهی (پرسشنامه)
- ارزیابی مستندات و مدارک مربوط به فعالیت‌های آموزشی

ساختار و تشکیلات ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی

(۱) شورای آموزش دانشکده

وظایف:

- بررسی گزارشات ارجاع‌شده از کمیته ارزشیابی
- استفاده از نتایج ارزشیابی با اهداف سازنده و پایانی
- گزارش نهایی ارزشیابی به معاونت آموزشی دانشگاه
- ابلاغ تصمیمات اخذشده به کمیته ارزشیابی جهت اجرا

تبصره ۱: انتشار عمومی نتایج نهایی گزارشات ارزشیابی هیات علمی به هر شکل آن (از طریق مکاتبات رسمی، سایت دانشکده) ممنوع بوده و فقط با نظر شورای آموزش دانشکده به صورت محرمانه به معاونت آموزشی دانشگاه مکاتبه شده و به صورت کتبی یا شفاهی از طریق کمیته ارزشیابی به اعضای هیات علمی منعکس می‌شود.

تبصره ۲: مسؤلیت پیگیری در خصوص استفاده از نتایج ارزشیابی هیات علمی با اهداف پایانی به عهده معاونت آموزشی دانشکده و دانشگاه می‌باشد.

(۲) کمیته ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی (کمیته ارزشیابی)

اعضاء:

ریاست دانشکده، معاونین آموزش عمومی و تخصصی، مدیر دفتر توسعه آموزش و مدیران گروه‌های آموزشی
حسب مورد

وظایف:

- پیگیری مصوبات شورای آموزشی در خصوص ارزشیابی هیات علمی
- بررسی و تحلیل گزارشات اولیه ارسالی و ارسال گزارشات نهایی ارزشیابی به شورای آموزش جهت تصمیم گیری نهایی
- ارسال محرمانه نتایج حاصل از ارزشیابی به ذینفعان
- پیگیری در خصوص استفاده از نتایج ارزشیابی هیات علمی با اهداف سازنده
- برگزاری جلسات گروه‌های اسمی با اعضای هیات علمی و مدیران گروه‌های آموزشی ذی‌ربط حسب ضرورت در پایان هر سال تحصیلی به منظور چگونگی اجرا و بکارگیری تصمیمات نهایی شورای آموزش
- ارزیابی کیفیت عملکرد سیستم ارزشیابی هیات علمی

۳) دفتر ارزشیابی

دفتر ارزشیابی جهت اجرای امور ارزشیابی و پیگیری امور مربوطه و هماهنگی با کمیته ارزشیابی در معاونت آموزشی دانشکده مستقر خواهد شد. همچنین کارشناس دفتر توسعه، کارشناسان گروه‌های آموزشی و اداره آموزش حسب مورد در انجام امور محوله با دفتر و کمیته ارزشیابی همکاری خواهند نمود. امور مربوط به آنالیز نتایج حاصل از ارزشیابی به عهده دفتر توسعه آموزش می‌باشد.

وظایف:

الف) گردآوری اطلاعات با استفاده از ابزارهای مربوطه با محوریت دانش تخصصی، مهارت‌های طراحی یا برنامه‌ریزی آموزشی، مهارت‌های ارائه آموزش (تدریس)، مهارت‌های ارزیابی فراگیر، مهارت‌های مدیریت دوره، ارتقای مهارت‌های آموزشی، همکاری و هماهنگی با گروه، تبحر در مهارت‌های بالینی و رفتار حرفه‌ای و

اخلاقی

۱- تکمیل پرسشنامه سنجش کیفیت تدریس نظری: ارائه پرسشنامه سنجش کیفیت تدریس برای هر درس در پایان هر نیمسال تحصیلی به کلیه فراگیرانی که واحد درسی مربوطه را گذرانده باشند قبل از برگزاری آزمون انجام خواهد شد.

۲- تکمیل پرسشنامه سنجش کیفیت آموزش بالینی: ارائه پرسشنامه سنجش کیفیت آموزش بالینی برای هر درس در پایان هر نیمسال تحصیلی به کلیه فراگیرانی که واحد درسی مربوطه را گذرانده باشند قبل از برگزاری آزمون انجام خواهد شد.

۳- تکمیل پرسشنامه سنجش کیفیت تدریس عملی: ارائه پرسشنامه سنجش کیفیت تدریس عملی برای هر درس در پایان هر نیمسال تحصیلی به کلیه فراگیرانی که واحد درسی مربوطه را گذرانده باشند قبل از برگزاری آزمون انجام خواهد شد.

۴- تکمیل پرسشنامه سنجش کیفیت تدریس کارآموزی و کارورزی صنعت: ارائه پرسشنامه سنجش کیفیت کارآموزی و کارورزی صنعت برای هر درس در پایان هر نیمسال تحصیلی به کلیه فراگیرانی که واحد درسی مربوطه را گذرانده باشند قبل از برگزاری آزمون انجام خواهد شد.

۵- تکمیل پرسشنامه سنجش کیفیت تدریس کارآموزی و کارورزی داروخانه: ارائه پرسشنامه سنجش کیفیت کارآموزی و کارورزی داروخانه برای هر درس در پایان هر نیمسال تحصیلی به کلیه فراگیرانی که واحد درسی مربوطه را گذرانده باشند قبل از برگزاری آزمون انجام خواهد شد.

۶- تکمیل پرسشنامه سنجش کیفیت تدریس نظری، عملی، کارآموزی و کارورزی و آموزش‌های بالینی مربوط به کیفیت تدریس در مقاطع کارشناسی ارشد، دوره‌های تخصصی و Ph.D حسب ضرورت به تشخیص کمیته ارزشیابی.

۷- بررسی اسناد و مدارک موجود در حوزه‌های مختلف ارزشیابی مربوط به عضو هیات علمی حسب ضرورت: به تشخیص کمیته ارزشیابی، اسناد و مدارک موجود مانند طرح درس، نتایج عملکرد دانشجویان در آزمون‌ها و کیفیت آزمون‌های دوره، حضور دانشجویان در کلاس‌های درس نظری و عملی، حضور دانشجویان در دوره‌های کارآموزی و کارورزی صنعت و دوره‌های کارآموزی و کارورزی داروخانه و بالینی، تعداد جلسات درس برگزار شده در طول ترم، حضور به‌موقع اساتید در کلاس‌های درس نظری، عملی، کارآموزی و کارورزی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۸- تکمیل پرسشنامه ارزشیابی هیات علمی با نظرخواهی از همکاران در حوزه‌های مختلف ارزشیابی: در این مورد سالیانه حداقل از ۳ عضو هیات علمی گروه آموزشی مربوطه که حداقل سابقه آشنایی یک ساله با عضو هیات علمی دارند، نظرسنجی می‌شود. در مورد گروه داروسازی بالینی یک نفر از بخش مربوطه در بیمارستان نیز می‌تواند در نظرسنجی مشارکت داشته باشد.

۹- تکمیل پرسشنامه ارزشیابی هیات علمی با نظرخواهی از مدیر گروه آموزشی، معاونین آموزش عمومی و تخصصی و رئیس بخش بیمارستان در حوزه‌های مختلف ارزشیابی: در این مورد سالیانه از مدیر گروه آموزشی، معاونین آموزش عمومی و تخصصی که حداقل سابقه آشنایی یک ساله در سمت فعلی با عضو هیات علمی دارند،

نظرسنجی می‌شود. در مورد گروه داروسازی بالینی از رئیس بخش مربوطه در بیمارستان نیز نظرسنجی به عمل می‌آید.

تبصره ۱- در صورت راه‌اندازی، تأیید و ابلاغ ارزشیابی مبتنی بر شبکه از طرف دانشگاه، از نتایج آن در ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده داروسازی استفاده خواهد شد.

۱۰- سهم هر یک ارزیابی‌ها برای محاسبه نمره ارزشیابی پایانی اعضای هیئت علمی به ترتیب ذیل خواهد بود:

- نتایج حاصل از تکمیل پرسشنامه‌های تدریس: ۴۰٪
- نتایج حاصل از تکمیل پرسشنامه‌های نظرخواهی از همکاران: ۱۵٪
- نتایج حاصل از تکمیل پرسشنامه‌های نظرخواهی از مدیر گروه یا رئیس بخش: ۱۵٪
- نتایج حاصل از تکمیل پرسشنامه‌های نظرخواهی از معاونین آموزش عمومی و تخصصی: ۱۵٪
- مدارک و مستندات: ۱۵٪

تبصره ۱- میانگین نتایج ارزشیابی از دانشجویان در دو نیمسال با نتایج ارزشیابی سالیانه از همکاران و مدیر گروه و معاون آموزشی جمع‌بندی خواهد شد.

ب) تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات، تهیه گزارش اولیه و ارسال آن به کمیته ارزشیابی

جهت آنالیز نتایج حاصل از ارزشیابی و جمع‌بندی آن‌ها، از کلیه پرسشنامه‌های تکمیل‌شده و مهور به مهر دفتر ارزشیابی استفاده خواهد شد. در آنالیز نتایج، حداقل داده‌های زیر محاسبه می‌شود:

- ۱) میانگین، انحراف معیار، میانه، فاصله اطمینان (CI) و حداقل و حداکثر نمره در هر محور
- ۲) میانگین، انحراف معیار، میانه، فاصله اطمینان (CI) و حداقل و حداکثر نمره در درس یا برنامه مورد نظرخواهی در مورد هر عضو هیات علمی

جهت استفاده از نتایج حاصل از نظرسنجی‌های متناوب برای ارزشیابی عضو هیات علمی در صورتی که میانگین نمرات در هر نوبت ارزشیابی اختلاف معنی‌دار آماری نداشته باشد، از میانگین کلیه نمرات استفاده خواهد شد. در صورت وجود روند صعودی در نتایج ارزشیابی سه سال گذشته، پایین‌ترین نمره ارزشیابی حذف و در محاسبه میانگین نمره کل وارد نمی‌شود. در غیر این صورت، در سایر موارد با نظر مشورتی کمیته ارزشیابی تصمیم‌گیری نهایی به عهده شورای آموزش دانشکده خواهد بود.

ج) تهیه گزارش

- ۱) تهیه گزارش اولیه ارزشیابی هیات علمی و ارسال به کمیته ارزشیابی؛ گزارش اولیه ارزشیابی به صورت کتبی به همراه ضوابط مربوط به تحلیل اطلاعات، بحث و نتایج و پیشنهادات تهیه می‌شود
- ۲) تهیه گزارش نهایی ارزشیابی پس از اعمال نظرات شورای آموزش و کمیته ارزشیابی در خصوص گزارش اولیه و ارسال آن به شورای آموزش دانشکده

۴) دفتر توسعه آموزش دانشکده

وظایف:

- ۱) تهیه پرسشنامه‌های طرح‌شده در فوق و بومی‌سازی آن و ارائه به شورای آموزش دانشکده و کمیته ارزشیابی
- ۲) روایی و پایایی ابزارهای گردآوری اطلاعات ارزشیابی در دفتر توسعه آموزش دانشکده و زیر نظر مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه انجام خواهد شد. جهت بررسی روایی از نظر متخصصین دانشکده داروسازی استفاده خواهد شد و بررسی پایایی از طریق تعیین آلفای کرونباخ انجام خواهد شد.
- ۳) اطلاع‌رسانی در رابطه با پرسشنامه‌های ارزشیابی به گروه‌های آموزشی

تدوین گزارش، استفاده و انتشار نتایج ارزشیابی هیات علمی

- وظایف مربوط به تهیه و انتشار گزارشات تحت عنوان وظایف هر یک از ساختارهای تشکیلات عنوان شده است.
- شورای آموزش دانشکده، کمیته ارزشیابی و دفتر ارزشیابی ملزم به رعایت حفظ حریم خصوصی افراد، رعایت اصول اخلاقی (حفظ اصول رازداری و محرمانه‌بودن هویت افراد) و عدالت در خصوص انتشار نتایج می‌باشند.